

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/3267,Teczki-na-Baraniaka-ks-bp-Marka-Jedraszewskiego-przekazane-Oddzialowi-IPN-w-Pozn.html>
09.03.2026, 22:22

„Teczki na Baraniaka” ks. bp. Marka Jędraszewskiego przekazane Oddziałowi IPN w Poznaniu – 28 kwietnia 2009

28.04.2009

Dnia 28 kwietnia 2009 r. Ireneusz Adamski, dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu, gościł w siedzibie oddziału ks. biskupa Marka Jędraszewskiego, biskupa pomocniczego Kurii Metropolitalnej w Poznaniu i prof. Wydziału Teologicznego UAM w Poznaniu. Ks. biskup przez ostatnie dwa lata współpracował z poznańskim oddziałem IPN przy opracowywaniu materiałów wytworzonych przez służby specjalne PRL, dotyczących arcybiskupa Antoniego Baraniaka, Metropolity Poznańskiego w latach 1953-1977 i pierwszego Wielkiego Kanclerza Papieskiego Wydziału Teologicznego w Poznaniu. Biskup Jędraszewski wyraził wdzięczność za merytoryczną pomoc i życzliwość przy pracy nad obszernym wydawnictwem dokumentującym działalność arcybiskupa Baraniaka, odnotowaną w teczkach Służby Bezpieczeństwa, oraz przekazał oddziałowi i dyrektorowi dwa egzemplarze dwutomowego wydawnictwa „Teczki na Baraniaka”. Oba tomy opublikował Wydział Teologiczny UAM w Poznaniu oraz Wydawnictwo BONAMI.

We „Wprowadzeniu” do tego imponującego dzieła autor tak charakteryzuje swoją pracę: „Tytuł książki - »Teczki na Baraniaka« - świadomie nawiązuje do dwóch wcześniejszych, które były związane z osobą kard. Karola Wojtyły: »Teczki na Wojtyłę» i »Donos na Wojtyłę». Mam nadzieję, że to nawiązanie nie zostanie poczytane za rodzaj plagiatu, ale za wpisanie się w pewną tradycję tych publikacji, których celem jest ukazanie działań ogromnej maszyny UB i SB przeciwko najwybitniejszym przedstawicielom Kościoła katolickiego w Polsce. Książka »Teczki na Baraniaka« składa się z dwóch tomów. Pierwszy z nich nosi podtytuł »Świadek«. W ten sposób nawiązuje on do greckiego słowa »martyr«, które obok znaczenia »świadek« posiada jeszcze jedno: »męczennik«. Ksiądz, biskup i arcybiskup Antoni Baraniak stał się prawdziwym świadkiem Chrystusa i Kościoła katolickiego w Polsce w czasach dla Kościoła bardzo trudnych. Jego świadectwo było tak wyraźne i tak jednoznaczne, a ponadto okupione tak wielkim cierpieniem osobistym, że niewątpliwie zasłużył sobie także na miano męczennika. (...) Tom drugi opatrzony został podtytułem »Kalendarium działań SB». Podtytuł tłumaczy jego zawartość: w chronologicznej kolejności zostały w nim bowiem ukazane różnego rodzaju informacje i zapiski tych działań, które funkcjonariusze SB podejmowali przede wszystkim na terenie Archidiecezji Poznańskiej (choć nie tylko) przeciwko abp. Baraniakowi przez cały czas pełnienia przez niego urzędu pasterskiego w Poznaniu.

Dyrektor Adamski, serdecznie dziękując ks. biskupowi Jędraszewskiemu za współpracę i przekazane książki, zaprosił go do wygłoszenia wykładu o heroicznym arcybiskupie (więźniu Dachau i UB przy ul. Rakowieckiej w Warszawie) oraz prezentację książki „Teczki na Baraniaka” w Klubie Historycznym im. gen. Stefana Roweckiego „Grota”, działającym przy IPN w Poznaniu. Ks. biskup zaproszenie przyjął. Termin spotkania ustalono na środę 20 maja br., godz. 18.00.

